

Tey svörtu binda frið

Fyrsti fundurinn millum teir báðar leiðararnar í teimum stærstu svörtu ræðslum í Suðrafrika í 30 ár var sera væleydnað. — Tað eydnaðist Nelson Mandela frá ANC og Mangosuthu Buthelezi frá Inkatha týsdagin at semjast um at steðga harðskapin millum tey svörtu. Síðani 1987 eru 5000 fólk deyð í gøtubardögum millum ymsar svartar bólkar.

Í niðurstøðuni, teir báðir leiðararnir gjørdur á fundinum, verður m.a. sagt, at teir svørtu hereftir skulu til at samarbeiða

og vera við til friðarligar samráðingar. Einasta leið til tess at beina fyrri apartheid er at góðtaka, at eisini tey svørtu hava ymsa mentan og siðir og skulu hesi hava javnbjóðis rættindi, tá friðurin hevur sigrað.

Tað var ein kensluborin løta, tá teir báðir svörtu leiðararnir hittust í suðrafrikanska býnum Durban. Báðir høvdu tár í eygunum, tá teir møttust. — Vælkomin bróður, segði Buthelezi, tá hann tók í hondina á Mandela.

Teir báðir vóru samdir um, at tað er spill av tíð at

royna at geva hvørjum øðrum skyldina fyrri tær mongu valdsgerðirnar millum svørtu nú í fleiri ár.

Hóast tað er stórrum munur á teimum báðum svörtu felagsskapunum, hvussu tey svörtu skulu fáa síni rættindi og, hvussu apartheid skal burturbeinast, so vóru Mandela og Buthelezi júst samdir um, at henda ymska steðga teirra ikki skal hava valdsgerðir við sær, men at tey svørtu nú skulu til at tolerera hvønn annan.

— ANC kann bara seta viðgongd krøv her og nú,

sum nærkast lógloysi, men fá fara meira hóvliga fram, segði Buthelezi.

— Allir suðrafrikanarar, eisini trygdardeildirnar, eiga at vera við í arbeiðinum at byggja eina tjóð, sum vit øll kunnu vera errin av, segði Mandela.

Friðarboðskapurin frá teimum báðum svörtu leiðarunum kann ikki mis-skiljast. Hann er vendur móti øllum teimum svörtu í Suðrafrika við einum inniligum ynski um at binda frið. Nú fáa vit so at siggja, um fundurin fer at fáa ávirkan.

Irakisk krigsskip friðskjól í Iran

Tað eru ikki bara irakisk flogfær, sum sleppa sær undan krignum við at fara til Iran.

Í gjár rýmdi eitt irakisk krigsskip undan einum álopi frá bretskum herskipum í Golfinum og bað um friðskjól í Iran. Tíðindini koma aftan á at tað hevur verið ein sjóbardagi millum fleiri irakisk

krigsskip og tyrklar frá einum bretskum herskipi. Tær bretsku tyrklurnar søktu tveir irakiskar patruljubátar, ein útgjörður at leggja út minur og hin útgjörður við teimum oyðandi Exocet-rakettunum. Ein av irakisku bátunum kom í gjár illa skaddur til eina iranska havn.

Bush grønt ljós til »stjórnukrígsætlanina«

Kriggið gongur sum tað skal, og vit fara at vinna tað. Men her í USA gongur tað ikki so væl, segði amerikanski forsetin George Bush í gjár í eini røðu til amerikonsku tjóðina.

Hann segði, at tað er neyðugt at fremja tiltøk í USA fyrri at fáa búskapin aftur á fótur og fyrri at gera landið minni bundið av olju-innflutninginum úr Golfinum.

Amerikanski forsetin segði, at USA er ikki úti eftir at leggja Irak í oyði. Saddam Hussein skal bara vita, at hann hevur ongan møguleika at bliva verandi í Kuwait, segði forsetin, sum vissaði amerikanska fólkini um, at teir sameindu fóru at vinna ein tryggan sigur á Irak.

Forsetin kom ikki við nokrum nýggjum, men rósti amerikansku og teimum sameindu hermonnum í Golfinum.

Eini nýggj tíðindi hevði hann kortini at geva fólk og serliga vápnadnaðinum. Forsetin hevur longu heitt á teir avvarðandi myndugleikarnar um at seta gongd á aftur sokallaðu SDI-ætlanina, eisini kend undir navninum »Stjórnukrígsætlanin«. — Tað fer at verða neyðugt at skaffa okkum vápnatgerð, sum kann gera av við bæði stutt- og langtøkkandi rakettir, segði forsetin og sipaði her til væleydnaðu royndurnar við patriot-verjurakettunum í Golfinum.

Ólavur kongur jarðaður í Oslo

Anfinn Kallsberg, tingformaður, umboðaði Føroyar

Ólavur kongur av Noregi varð í gjár jarðaður í Oslo. Úr øllum heiminum vóru stjórnmálafólk og kongalig komin til jarðarferðina hjá tí vælumtókta konginum. Eisini umboð úr Føroyum vóru við. Anfinn Kallsberg, tingformaður, umboðaði Føroyar.

Ólavur kongur, sum doyði 17. janúar, varð 87 ára gamal. Landsorg hevur verið í

Noregi síðani tann sera vælumtókta kongurinn doyði. Meira enn 50.000 norðmenn hava gingið framvið kistuni hjá Ólavi kongi, og er hetta tekin um, hvussu nógv norðmenn hildu av sínum gamla kongi. Millum tey mongu, sum vóru við í jarðarferðini í gjár, var eisini nýggi norsk kongurinn, Haraldur og drotningin Sonja.

Betri baltiskir grannar

Eftir Yevgeni Yevtushenko

Høvundurin er limur í ovastu sovjetini og vitjandi skald við Pennsylvania Universitetið í USA.

Eg hugsi ikki stórvægis um endaligu útsjónð bábulstørns okkara, men meðan, tað máast burtur, vil eg ikki at pettini raka og drepa børn okkara.

Tey skulu ikki standa til svárs fyrri brotsgerðir Stalins ella óreiðuligheitir Brezhnev's ella mistøk Gorbatsjov's, sum nú eitt fyrri eitt hópast upp á søgunnar vágskál, og fáa skálina, ið rúmar ivaleysu sigrar perestroikunnar, at rilla.

Soleiðis sæð skilji eg umhugsan Gorbachev's fyrri samanhangi Sovjet-sambandsins.

Um øll tjóðveldini girða seg inni við markasteyrum og pikatræði, fáa sær egnar herar, atombumbur og gjaldoyra og eisini hata hvønn annan, so fáa vit eitt helviti, so sum Hieronymus Bosch avmyndar tað.

Tá í 21. öld í felags europeisku húsinum fer sindranti bábulstørn okkara at standa sum eitt bein í hálsi Europas.

Bjarging er kanska ikki í at skera markveitir, men heldur so liðadni at taka tjóðveldini inn í europeiska fœvningin.

Um summi tjóðveldi kenna seg til reiðar til hesa sameinig undan øðrum, kann hesin møguleiki ikki takast frá teimum við bondskari makt.

Heldur hava vinarligar grannar, sum Finland, enn tjóðveldi, ið einans vilja undan, full av hatri móti teimum, ið ikki vilja lata tey fara.

Gloymdið ikki at hetta hatur hevur søguligar røtur. Hatrið spretti úr sáttmála Stalins við Hitler og harafturat hóptøkum, tá fylgir av litavum, lettlingum og estlendingum vóru send til sibirisku tippini.

Men er hetta hatur ikki móti ríkisstjórn, heldur enn móti russarum sum so?

Viðagitni barnaskurðlæknin Doletsky, meðan hann var studentur, hjálpti einum gentubarni hjá litaviskari mammu fram í ljós umboð á fangatoki.

Mong ár seinni, tá hann kom til Litavia at døma doktoraritgerð, fann hann, at kandidaturin var hetta barnið. Kunnu tey bera hatur hvørt móti øðrum?

— Minir demokratisku partamenn á umboðstingi fólksins og eg verða lagdir undir hatur av sjúkum nationalstum, antisemitt-

um úr Pamyatrøsluni og militaristisku livsbjargarum ríkisins, sum Eduard Shevardnadze sipaði til í fráfaringsrøðu síni.

Tað eru teir, sum eru figgindur perestrojka og glansosts.

Í 1968 fóru vit ikki einans um tjekkoslovakiska markið við tanks, vit fóru um moralska markið.

Vit sendu ikki einans Andrei Sakharov í útlegd til Gorky, okkara samvitska var send haðar í útlegd.

Nýliga koldømdu vit alment okkara innrás í Tjekkoslovakíu, hvussu kunnu vit tá nú apa tær gomlu ráðagerðirnar móti tjekkom, við vitleysari skapan av sonevndum bjargingarmonnum tjóðarinnar — nýggir litaviskir husakkar og bihakkar, (hvørs nevni harra Gorbachev sjálvur ikki kennir), sum hann sjálvur hevur sagt okkum?

Skilgøða verndin av sjálvvaldum bjargingarnevndum við tanks, í staðin fyrri vernd av lógliga valdum tingi, fer kanska ein dagin at venda sær móti meginumsitingini og Gorbachev sjálvum.

Eystureuropa er øðrvisi nú.

Gorbachev navnið boðaði frá broytingum, sum á mangan hátt gjørdi tað møguligt hjá Vaclav Havel at verða forseti, og at kjarnorkukrigsvandin millum amerikanska sambandsveldið og Sovjet-samveldið hvarv.

Um baltisku tjóðveldini loysa ella ikki, so verða tey framvegis til allar tíðir grannar okkara og vónandi góðir soverðir.

Hvussu skulu vit kunna hyggja teimum inn í eyg-

uni?

Hvi leggja hatri, sum hópaði seg upp á Stalins døgum oman á dagin í dag og morgin?

Ikki kunnu vit stríðast fyrri alheimsfriði og samstundis bjarga Sovjetsamveldinum við at beina fyrri borgarum tess. Í hesi fólksku bjargingarframferð eru runa og blóð systkin.

Tað er tægn, hálvir sannleikar og skálkagerðir.

Ikki minsta iðran ella angur.

Tað er alt skyld teirra deyðu.

Her er byrjanin til tað, sum er nógv verri enn geografisk loysing — moralsk loysing.

Teir siga, at politikkur er kunstur møguleikans.

Men hægsti politikkur er hann, sum í sær ikki rúmar møguleikar illgerðarinnar.

umsett
Karl Nolsøe

VIDEO filmir

Størsti videoútleiguhandilin í Sandoynni. Nýggir filmir 14. anda hvønn dag. Ein filmur 45 kr. tveir fyrri 75 og tríggir fyrri 100 kr. Barnafilmir 25 kr. Opið hvønn dag kl. 17 - 22. Sunnudag stongt.

A.P. RADIO
v/ Benno Drangá
Skopun

BILRØKT
Plátu- og
Sproytuverkstaður
Ger bil fyrri fólk
úr bygd og í bý
Pf. BILRØKT
v/ Simin í Dali
Akranesgata 11 - Tlf. 15556
OKKARA GÓÐSKA - TÍN TRYGD